

Prædiken til julesøndag:

Vi nærmer os så småt sidste dag i kalenderåret. Vi er kommet mere eller mindre helskindede gennem julens strabadser, og 2021 nu venter lige rundt om hjørnet. Om lidt kan vi løfte glassene og for alvor byde det nye år velkommen; og for mange af os tror jeg måske, det bliver lidt af en lettelse at se mod nye – og forhåbentlig lysere! – tider.

For 2020 har, for nok de fleste af os, budt på en række udfordringer. Både som samfund og som enkeltpersoner har vi måtte give afkald på meget med henblik på vores medmenneskers bedste: vi har ikke bare droppet rejser og festlige lejligheder, men også helt almindeligt socialt samvær og fællesskab.

Resultatet er, at krisen har medført en stor fattigdom: Ikke bare økonomisk, men også medmenneskeligt. Mange af os hungrer ganske enkelt efter basalt nærvær og social kontakt. 2020 har med andre ord nok været et hårdt år for de fleste. Og jeg kan forestille mig, at mange venter i spænding på alt det gode, der skal ske, når vaccinen nu endelig lander, og verden igen bliver, som den plejer.

For når restriktionerne løftes, er det igen kun fantasien, helbredet og pengepungen, der sætter grænsen for vores formåen. Derfor forestiller jeg mig også, at mange mennesker i disse dage planlægger deres nytårsforsætter for 2021 som det år, hvor de for alvor håber på, at de skal have én på opleveren; det år, hvor der skal ske noget stort; og måske også det år, hvor de om noget skal ud at realisere sig selv, som det så fint hedder.

Vi i den vestlige verden lever nemlig, om nogle, i en realiseringskultur. Hele vores syn på det gode liv er som oftest centreret omkring en forestilling om, at vi ikke nødvendigvis er noget i os selv, men at vi skaber os selv gennem vores handlinger og vores iver efter at optimere vores liv, så vi får så meget som muligt ud af det.

Vi ser det bl.a. i diverse blade, hvor lister som: ”100 bøger, du må læse, før du dør”, ”rejsemål, du SKAL se”, og ”10 gode nytårsforsætter for det nye år” figurerer side om side. Vi ser det også i litteraturen, hvor vi igen og igen præsenteres for selvhjælpsbøger, der skal guide os frem til at åbne op for vores sande potentiale. Og vi ser det – desværre! – også af og til i vores omgang med hinanden, når vi behandler hinanden, som om vi ikke er gode nok, der hvor vi nu en gang er i livet.

Alt for ofte handler det i vores samfund ikke om, at være nogen – det handler om at være noget. Og netop derfor er jeg helt vild med fortællingen om Anna og Simeon i templet! For i dagens evangelietekst hører vi om en helt anden måde at være menneske på end den, vi så ofte bliver formidlet.

I fortællingen om Anna og Simeon hører vi, at det gode liv ikke er afhængigt af en grådig og måske nådesløs livsudfoldelse; og det er det ikke, fordi livets mening ganske enkelt er ikke at finde i alt det uden om os, som vi skal rage til os. Livets mening er derimod noget, vi bliver givet.

Intet menneske kan forløse sig selv, siger de bibelske tekster: Vi kan kun blive forløst udefra. Og derfor har hverken Simeon eller Anna brugt livet på at realisere eller forløse sig selv; de har tværtimod brugt det på at vente. Ikke forstået som at de ikke har haft muligheden for at leve et andet liv; eller at de har nøjedes, som mange i dag måske ville tænke om en sådan livsstil; nej, de har ventet, fordi det for dem er det meningsfulde liv overhovedet.

Anna og Simeon har nemlig ikke ventet på hvad som helst. De har derimod ventet på det underfulde, at Gud lader sig føde ind i verden for at tage vores vilkår på sig. De har ventet på at se Guds store kærlighedsgerning i form af det lille barn i krybben, som er det mest underfulde af alt. Det barn, som vi hvert år til jul stimler sammen om og byder velkommen.

Derfor tager Simeon barnet i favn i templet, mens han priser Gud: For, som han så smukt siger det, har han nu set Guds frelse. Han har set Gud opfylde sit løfte til menneskene om ikke kun at være Gud for os, men også Gud med os; og dermed det forløsende løfte om, at vi mennesker ikke er alene i denne verden.

For Simeon og Anna er barnet i krybben altså langt mere end et glansbilledemotiv: Det er en helt og aldeles skelsættende begivenhed, som forvandler hele deres liv og giver det inderlig og dybfølt mening. Med barnet i krybben træder Gud ind på scenen og frisætter os til at være Hans børn og arvinger, som Paulus beskriver det. Dermed bliver vi mere, end vi er i os selv, og langt mere end alle vores idealer, selvrealiseringer og bestræbelser nogensinde kan gøre os til.

Skulle jeg derfor komme med et nytårsforsæt for det kommende år, så bliver det at bede for, at Gud vil velsigne mig og os alle med det klarsyn, som Han har skænket Anna og Simeon; at Han vil velsigne os, både som individer og som kirke, med evnen til at se, at vi hverken skaber eller opretholder os selv; men at både du og jeg er Guds elskede børn, som er spejlet i barnet i krybben julenat; og at vi derfor også må huske at se Guds barn i vores medmenneske, så vi kan påtage os og løfte det ansvar, som er pålagt os.

Amen!